

[Handelsministeren.]

høj grad vejledende, hvad priserne ville være under en effektiv konkurrence.

På regeringens vegne kan jeg ikke anbefale det foreliggende lovforslag, idet jeg må mene, at de lovforslag, jeg just har fremsat for det høje ting, i langt højere grad stemmer overens med de krav, som den aktuelle situation stiller.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ømann):

Ja, jeg vil da benytte lejligheden til at takke handelsministeren, selv om det jo ikke var meget, han indgik på et forslag, som indeholder tanker, der ligger så nær op ad de tanker, der ligger bag ved regeringsforslaget, der er fremsat i dag, at man næsten skulle tro, at SFs forslag havde inspireret regeringen. Der er dog hertil at sige, at regeringens forslag, så vidt jeg kan forstå det, er langt mindre vidtgående, idet det kun optager to specielle former for stivhed i prisdannelsen, nemlig med hensyn til vejledende bruttopriser og med hensyn til prisfastsættelsen på tjenesteydelser.

Se, det her foreliggende forslag har jo ikke bare aktuel betydning, selv om det så sandelig også har det, men det har et videre sigte. Jeg forstår ikke helt den indvending, at man ikke skulle forandre monopolloven, men at den skulle have lov til at have en særlig bestandighed, for det er jo gennem de lovforslag, som regeringen fremsætter i dag, indrømmet, at der er fundamentale, ikke bare forbigående, mangler ved prisdannelsen. Derfor vil jeg gerne fastholde, at en reform af monopol- og prislovgivningen i al almindelighed og ikke bare midlertidigt er stærkt påkrævet.

Jeg kan heller ikke godtage indvendingen om, at den tilføjelse til monopolloven, vi gør her ved vort lovforslag, skulle være overflødig, fordi der i forvejen står, at monopollovens formål er at bekæmpe urimelige priser. Det er ikke tilstrækkeligt. Der må være ganske anderledes håndfaste kriterier for, hvorledes prisfastsættelsen bør være, og det er det, lovforslaget tager sigte på.

Lovforslaget er jo udslag af den erkendelse, som jeg også synes regeringen drager, og som har ulmet længe hos mange, men sjældent er set klart formuleret, at konkurrencens betydning for prisdannelsen er

stærkt svækket i nutidens Danmark. Den opfattelse er vist stadig rådende, at der ganske vist nok findes monopoler og pris-aftaler, men at disse er af begrænset og kontrolleret omfang, at prisdannelsen bortset herfra finder sted efter det klassiske liberale mønster, og at konkurrencen nok skal sørge for, at priserne lejrer sig på et niveau, der svarer til kostprisen plus en skikkelig fortjeneste.

Vi har imidlertid i de forgangne år fået en ret håndfast erfaring for, at et højt prisniveau kan bibeholdes, også selv om der ikke findes regelrette monopoler eller anmeldelsespligtige konkurrencebegrænsende aftaler. Vi oplevede i forbindelse med EFTA-toldnedsættelserne og ved åbningen af fri import for forskellige varegrupper, at priserne pludselig kunne nedsættes på tilsvarende danske varer og det endog ganske betydeligt, selv om der i forvejen her i landet var flere producenter og en konkurrence således skulle have eksisteret.

Der findes altså en prisstivhed også uden for det område, som monopolloven omfatter, og derfor er monopolloven i sin nuværende udformning utilstrækkelig.

Denne prisstivhed, der særlig gør sig gældende, når der eksisterer et omkostningsmæssigt grundlag for at sætte priserne ned, er meget uheldig, fordi priserne i dansk økonomi, sådan som denne nu engang er indrettet, har en meget vigtig funktion, som vi endnu ikke har frembragt noget instrument til at erstatte, nemlig den at lede produktionsmidlerne til den anvendelse, der giver det bedste udbytte — hermed være ikke sagt, at man altid kan godkende resultatet af denne styring — og Danmarks konkurrenceevne over for udlandet afhænger af, om denne mekanisme virker.

I tider med mere jævn teknisk udvikling har udsvinget i de reelle produktionspriser været mere beskedent. Men vi oplever nu en teknisk revolution, og også vort hjemlige produktionsliv har i de sidste 10 år været præget af ganske voldsomme produktivitetstigninger, som burde have givet sig udtryk i næsten lige så voldsomme prisnedsættelser. Men hvad er så realiteterne? At vi herhjemme har haft et stigende prisniveau og et prisniveau, der er steget stærkere end de landes, vi særlig har handelssamkvem med. Vi gør altså den paradoksale erfaring, at en